

YÜ

Yeni Ümit İş Makineleri Operatörlük Kursu

MEB YETKİLİ KURUM · OPERATÖRLÜK EĞİTİMİ

TÜM OPERATÖRLER

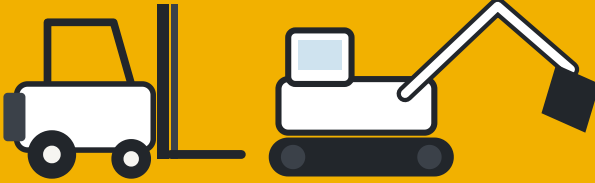
MEB SINAVI

ÜNİTE 1

İş Makineleri ve Operatörlük

İş makinesi türleri, ataşmanlar, operatörlük belgesi ve operatörün sorumluluğu

🕒 Okuma süresi: 8 dakika

BU ÜNİTEDE

Hangi makinenin ne iş yaptığını, operatörlük belgesinin nasıl alındığını ve neyi kapsadığını, operatörün hangi işlerden sorumlu olduğunu öğreneceğiz.

1.1 • TANIM

İş makinesi ve operatör

İş makinesi; kazı, yükleme, kaldırma, taşıma, serme ve sıkıştırma gibi işleri insan gücünün çok üstünde bir güçle yapan makinedir.

Operatör, bu makineyi kullanma eğitimini almış, sınavı geçmiş ve kullandığı makineye ait operatörlük belgesi olan kişidir.

Güç

Tonlarca yükü tek kişi kaldırır

Hız

Aylar süren iş günlere iner

Risk

Bir hata, birden çok can

Sorumluluk

Makine de, çevresi de operatöre emanet

AKILDA TUTUN

İş makinesi güçlüdür ama **affetmez**.
Operatörlük; makineyi sürmek değil, makineyi ve çevresindeki herkesi **güvende tutmaktır**.

1.2 · TÜRLER

İş makineleri ne iş yapar?

Grup	Örnek makineler
Kazıma	Ekskavatör (paletli, lastikli), kazıcı yükleyici (beko loder)
Yükleme	Loder (yükleyici), mini yükleyici (bobcat)
Kaldırma ve taşıma	Forklift, istif makinesi, transpalet, mobil vinç, kule vinç, tavan vinci
Yüksekte çalışma	Personel ve yük yükseltici (manlift, makaslı platform)
Serme ve sıkıştırma	Dozer, greyder, silindir, finişer
Diğer	Zemin süpürme, oto kurtarıcı, delgi makinesi, kaya kamyonu (dumper)

✚ SINAVIDA SORULUR

Sınavda tanımı verilip makinenin adı sorulur:
çatalla yük kaldırıp istifleyen → forklift; **önde yükleme kepçesi, arkada kazıcı kol** → kazıcı yükleyici; **insan ve yükü en az 6 m yükseğe kaldıran** → personel ve yük yükseltici.

1.3 · TANIMLAR

Sınavda sık geçen makineler

Forklift

Paletli yükleri çatallarıyla alır, taşır, yükleme ve istifleme yapar.

Ekskavatör

Lastik tekerlekli ya da paletli; kazı, kanal açma ve yükleme yapar. Üst gövdesi 360° döner.

Kazıcı yükleyici

Traktör gövdeli; önde yükleme kepçesi, arkada kazıcı ataşman vardır.

Mobil vinç

Yükü kaldırır, döndürerek yer değiştirir; kendi tekerleriyle yola çıkar.

Kaya kamyonu

Düz şasele ya da belden kırmalı; toprak, kaya ve maden taşır, yol dışı çalışır.

Delgi makinesi

Hidrolik ya da havalı; yatay ve dikey delik deler.

1.4 · ATAŞMAN

Bir makine, birçok iş

Ataşman, makineye takılarak ona farklı bir iş yaptıran ek donanımdır. Aynı ekskavatör kepçeyle kazar, kırıcıyla beton kırar, burguyla delik açar.

Kepçe

Kırıcı

Burgu

Çatal

Kanca

Kıskaç

Süpürge

- ◆ Her ataşmanın **kendi kapasitesi** vardır; ağır bir ataşman makinenin kaldırabileceği yükü azaltır.
- ◆ Ataşman düz zeminde, motor durmuşken ve **pimleri emniyete alınarak** takılır.
- ◆ Hızlı bağlantı (quick coupler) kullanılıyorsa kilidin oturduğu **gözle kontrol edilir** ve kova yere bastırılarak denenir.

— HAYATİ KURAL

Kilidi tam oturmamış bir kova ya da çatal, yük altındayken kopup düşebilir. Ataşmanı taktıktan sonra **her seferinde** kilit kontrolü yapın.

1.5 · BELGE

Operatörlük belgesi nasıl alınır?

1

Yetkili kursa kayıt

MEB'den izinli özel kurs ya da halk eğitim merkezi

2

Teorik ve uygulamalı eğitim

makineye özel kurs programı

3

Yazılı ve uygulamalı sınav

önce yazılı, sonra makinede uygulama

4

Operatörlük sertifikası

yalnızca belgede yazan makine için geçerli

- ◆ Belge **yalnızca üzerinde yazılı makineyi** kullanma yetkisi verir. Forklift belgesiyle ekskavatör, yükleyici belgesiyle beko loder kullanılmaz.
- ◆ Makine trafiğe çıkacaksa operatörde iş makinesi kodlu **G sınıfı** sürücü belgesi de bulunmalıdır.

1.6 · YASAL SORUMLULUK

Belgesiz kullanmanın bedeli

— HAYATİ KURAL

Belgesi olmayan bir makineyi kullanmayın, kullandırmayın. Bir kazada **kusur oranına bakılmaksızın** hem operatör hem işveren sorumlu tutulabilir.

EĞİTMEN NOTU

2026'da yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu tebliğiyle **ekskavatör operatörü** ve **mobil vinç operatörü**, MYK Mesleki Yeterlilik Belgesi zorunlu meslekler listesine alındı. Kendi makineniz için güncel zorunluluğu kursumuza sorabilirsiniz.

AKILDA TUTUN

Doğru belge + doğru makine + doğru eğitim = **yasal ve güvenli çalışma.**

1.7 · GÖREVLER

Operatör nelerden sorumludur?

Ne zaman	Görevi
İşe başlarken	Günlük kontrolleri yapar, işi ve sahayı yetkiliden öğrenir
Çalışırken	Makineyi kurallara ve kapasitesine uygun kullanır, çevreyi gözetir
Arıza olunca	Basit arızayı giderir, gerisini yetkiliye bildirir, kaydeder
İş bitince	Güvenli park eder, makineyi temizler, anahtarı teslim eder

▲ DİKKAT EDİN

Operatör yalnızca "yapacağı işten" değil, **makinenin kendisinden** ve çalışma alanındaki güvenlikten de sorumludur. Makine, belgesi olmayan birine asla kullanıdırılmaz.

SIRADAKİ ADIM

Çalışmaya devam edin

İş Makineleri Dijital Eğitim Kitabı

Diğer ünitelere geçmek için dokununuz

Operatörlük Deneme Sınavları

Kendinizi denemek için dokununuz

YENİ ÜMİT İŞ MAKİNELERİ OPERATÖRLÜK KURSU

📍 Mareşal Çakmak, Bağcılar Cd. No: 114 Kat: 5,
34610 Güngören/İstanbul

☎ (0212) 641 91 96

💬 WhatsApp: 0 555 800 45 29

SOSYAL MEDYA HESAPLARIMIZ

📘 facebook.com/forkliftehliyeti

📷 instagram.com/yeniumitforklift

✖ x.com/yeniumitforklif

EĞİTMEN NOTU

Bu üniteyi tamamladınız. Kırmızı "Hayati Kural" kutularını bir kez daha okuyunuz; sahada sizi ve çevrenizdekileri koruyacak olan onlardır. Sonra ünite testini çözünüz.